

**Právnická fakulta Masarykovy Univerzity
Katedra právní teorie**

Kritická právní teorie

**Rozsudek NSS „Dělnická strana I“
(komentář)**

Vypracoval:	Roman Vydra
UČO:	323 190
Datum odevzdání:	2. květen 2011

Obsah

Obsah.....	1
1. Úvod.....	2
2. Zhrnutie skutkového stavu.....	2
3. Argumenty súdu (analýza a hodnotenie).....	3
3.1. Obecné podmienky pre rozpustenie strany.....	4
3.2 Hodnotenie dôvodov pre rozpustenie DS podľa Vlády ČR.....	7
4. Vlastný názor.....	10
Zdroje informácií.....	12

1. Úvod

V tejto seminárnej práci som sa rozhodol venovať rozsudku Nejvyššího správního soudu (ďalej iba ako „NSS“) v konaní s č.k. Pst 1/2008 známemu aj ako „Dělnická strana I“. Ako je známe, je to rozsudok, ktorým Dělnická strana (ďalej iba ako „DS“) rozpustená nebola, napriek tomu ho považujem z právneho hľadiska za prínosnejší ako rozsudok NSS sp. zn. Pst 1/2009 (Dělnická strana II), v ktorom už NSS výrok o rozpustení DS vyniesol a ktorý je zaujímavý skôr z hľadiska dokazovania skutkového stavu a faktov k tomu použitých. Zaujímavé tiež určite je, že rozhodnutie Dělnická strana I považuje za dôležitejšie aj doc. JUDr. Vojtěch Šimíček PhD.¹, sudca NSS, ktorý predsedal senátom rozhodujúcim v obidvoch vyššie spomenutých veciach a to najmä kvôli tomu, že návrh na rozpustenie politickej strany na základe ustanovenia § 4 zákona č 424/1991 Sb., o politických stranách bol vtedy podaný vôbec prvýkrát.

Cieľom tejto práce je označenie, analýza a kritické zhodnotenie argumentov NSS v prípade rozsudku Dělnická strana I a vytvorenie vlastného názoru na tento rozsudok. Štruktúra je oproti zadaniu mierne pozmenená, kedy analýza a diskusia argumentov súdu sú zhrnuté v jednej obsiahlejšej kapitole.

2. Zhrnutie skutkového stavu

Dělnická strana vznikla v dôsledku odchodu časti členov zo Sdružení pro republiku - Republikánské strany Československa (SPR-RSČ). Strana bola registrovaná koncom decembra 2002 pod názvom Nová síla, na ustanovujúcom zjazde 18. januára 2003 však bola premenovaná na Dělnickú stranu. Zo začiatku svojej existencie v nej pôsobili ľudia z rôznych názorových spektier, dokonca osoby ľavicového zmýšľania. Zhruba v rokoch 2006 a 2007 však nastala postupná zmena v politike strany. Začala spolupracovať so spolkami združujúcimi nacionalistov a príslušníkov krajnej pravice, z ktorých sa mnohí zároveň hlásili k podpore nacizmu (Autonomní nacionalisté, Národní korporativismus, Národní odpor) a členov týchto spolkov verbovať do svojich štruktúr. V roku 2007 aktivita DS výrazne vzrástla. V spolupráci s nacionalistickými subjektmi zorganizovala sériu demonštrácií proti komunizmu, drogám, pozitívnej

¹ VYHNÁNEK Ladislav. K rozpuštění Dělnické strany. Bulletin Centra pro lidská práva a demokratizaci: Aktuální otázky lidských práv. Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity, 2010

diskriminácii, NATO, EÚ atď. Začala sa tiež tvrdo vyjadrovať na adresu prisťahovalcov a menšín, najmä Rómov. To už médiá upozorňovali na extrémne pravicový charakter strany a podobnosť propagačných plagátov DS s materiálmi nemeckej nacistickej NSDAP.² Úvahy o rozpustení DS začali zaznievať už predtým, ale bezprostredným impulzom pre zahájenie reálnych snáh o rozpustenie strany boli udalosti na jeseň 2008 a to najmä incident v Litvínove, pri ktorom prišlo k stretu Polície ČR a radikálov, prevažne nacistov, a na ktorom sa podieľali aj členovia DS. Ďalší incident v tom istom meste, ale väčších rozmerov, známy ako „bitka o Janov“ už prípravu návrhu na rozpustenie DS iba urýchlil. Vláda ČR rozhodla o podaní predmetného návrhu na NSS uznesením č. 1506 zo dňa 24. 11. 2008 a to na základe návrhu Ministerstva vnútra ČR.

3. Argumenty súdu (analýza a hodnotenie)

Návrh na rozpustenie Dělnické strany podala Vláda ČR dňa 5. 12. 2008. Išlo o prekvapujúco krátky a stručný dokument (5 strán). Vláda v ňom svoju žiadosť o rozpustenie DS odôvodnila nasledovne:

- viacnásobné porušenie zhromažďovacieho zákona stranou organizovaním riadne neohlásených zhromaždení,
- radikalizácia strany a jej spolupráca s ultranacionalistickým hnutím Národný odpor, a
- snaha strany uchopiť moc v štáte nedemokratickými prvkami.³

Návrh bol celkovo argumentačne slabý a trpel nedostatkom dôkazov, ktoré Vláda napriek výzvam nedoplnila ani pri ústnom pojednávaní na súde.⁴

NSS návrh rozsudkom Pst 1/2008 – 66 (ďalej iba ako „rozsudok“) zamietol, no keďže išlo o prvý prípad tohto druhu v moderných dejinách ČR, podujal sa v odôvodnení vymedziť obecné podmienky, za ktorých je možné v Českej republike ako v demokratickom právnom štáte rozpustiť politickú stranu. V odôvodnení sú tak jasne vyprofilované dve časti: v prvej široko rozoberá práve vyššie uvedené podmienky

² Dělnická strana je podezřelá z propagace nacismu. 16.3.2007. Dostupné z http://zpravy.idnes.cz/domaci.asp?c=A070315_174535_domaci_pej, cit. 29.4.2011.

³ Návrh Vlády ČR na rozpuštění politické strany Dělnická strana zo dňa 5. 12. 2008

⁴ BAXA Josef. Vyjádření ke spekulacím premiéra Mirka Topolánka. 16.3.2009 Dostupné z <http://jinepravo.blogspot.com/2009/03/josef-baxa-vyjadreni-ke-spekulacim.html>, cit. cit. 29.4.2011, a tiež rozsudok NSS sp. zn. Pst 1/2008 – 66, bod 36.

rozpustiteľnosti politickej strany, v druhej sa potom vysporiadava s tvrdenými dôvodmi a argumentmi Vlády.

3.1. Obecné podmienky pre rozpustenie strany

Ako je spomenuté vyššie, NSS v rozsudku uvádza určitý návod, ktorým ozrejmuje svoj názor na možnosť rozpustiť politickú stranu podľa § 4 zákona o politických stranách. Súd sa tomu venuje v časti IV.1 rozsudku. Za túto časť patrí sudcom NSS bezpochybné uznanie, i keď podľa môjho názoru sa svojim charakterom skôr ako na rozsudok podobá na učebnicu. NSS totiž k výkladu pristupuje dosť obširne, keď najskôr rozoberá samotné ústavnoprávne postavenie politických strán (časť IV.1.1 rozsudku) a to vrátane mnohých odkazov na judikatúru ÚS ČR, ESLP a NSS, či stručného načrtnutia historických súvislostí (bod 41). Uzatvára, že politické strany majú v zastupiteľskej forme demokracie svoj nezastupiteľný význam a preto požívajú zvýšenú ochranu proti zásahom štátu do svojej činnosti.

V časti IV.2 rozsudku sa potom NSS venuje konečne samotným ústavným dôvodom na rozpustenie politických strán. Prízvukuje, že vzhľadom na kľúčovú úlohu, ktorú zohrávajú politické strany pre demokratické zriadenie, vyžadujú tieto subjekty zvýšenú ochranu a sťažnú rozpustiteľnosť v porovnaní s inými organizáciami alebo združeniami. Zásah do práva združovať sa v politických stranách je tak možný len na základe zákona, v záujme bezpečnosti štátu, verejnej bezpečnosti a verejného poriadku, predchádzanie trestným činom alebo na ochranu práv a slobôd druhých. Vždy musí ísť o zásah, ktorý je v demokratickej spoločnosti nevyhnutný.

V predchádzajúcom odstavci spomenuté zásady však nepovažujem v českých podmienkach za nič nové a prelomové, či niečo, čo by sa nedalo dočítať v učebniciach ústavného práva. Časť IV.2 rozsudku ich však ďalej rozvíja a formuluje konkrétne podmienky, za ktorých môže byť v ČR politická strana rozpustená a práve v tom tkvie zaujímavosť a dôležitosť tohto rozsudku. Súd sa pri ich tvorbe zjavne inšpiroval z kritérií, ktoré sformuloval ESLP v kauze Refah Partisi proti Turecku a v odôvodnení ich tiež aj spomína. Splnenie podmienok musí byť kumulatívne a sú to nasledujúce:

1. Zistené správanie politickej strany je protiprávne.

NSS k tomu vyslovuje tézu, že nie každé banálne porušenie práva alebo ohrozenie právom chránených hodnôt môže viesť k zásahu do práva na

združovanie v politických stranách, ale že musí ísť o intenzívne porušenie alebo ohrozenie týchto hodnôt. Návrh Vlády vychádzal z predpokladu, že pre rozpustenie politickej strany "nie je rozhodujúce, akú mieru porušenia predstavuje nezákonné konanie strany a hnutia". Takýto právny názor je však podľa NSS nesprávny a neudržateľný a myslím si, že každému racionálne uvažujúcemu právnikovi i laikovi neostáva iné, len sa s NSS v tomto tvrdení stotožniť. Ak by sme totiž akceptovali názor Vlády, otvoril by sa široký priestor pre šikanovanie politických strán a občanov v nich združených a návrhy na rozpustenie politických strán by sa pravdepodobne stali súčasťou politického boja a pokusov o oslabovanie politickej opozície. Tento názor teda považujem za mylný a naivný, odrážajúci celkovú podpriemernú kvalitu prvého vládneho návrhu na rozpustenie DS. NSS samozrejme nemal inú možnosť ako ho odmietnuť a zdôrazniť, že pri akomkoľvek protiprávnom správaní politickej strany je vždy potrebné najskôr skúmať, či existujú miernejšie prostriedky (sankcie), ktoré by mohli byť proti danej strane použité.

2. Zistené protiprávne správanie politickej strany je tejto strane pripísateľné.

Zásadne je vždy nutné zaoberať sa tým, či je skúmané správanie pripísateľné politickej strane, alebo či ide len o excesy niektorých jej priaznivcov či členov, tvrdí NSS a opäť s ním môžem len súhlasiť. Konanie malého počtu členov politickej strany, akokoľvek by ohrozovalo demokratické zriadenie, či ľudské práva, nemôže byť dôvodom pre jej rozpustenie, ak je na tejto strane nezávislé. Pripísanie protiprávneho konania politickej strane je vecou nesmierne náročnou. Nemožno totiž vychádzať len z jej stanov, či programu, ktoré môžu byť právne v poriadku, ale z konkrétnych činov predstaviteľov strany, ktoré sledujú jej ciele a úmysly, ktoré však tiež nemusia byť verejne prezentované. Táto podmienka rozpustenia politickej strany môže teda byť ťažko dokázateľná a vyžaduje v návrhu na rozpustenie politickej strany dobrú argumentáciu podloženú kvalitnými dôkazmi.

3. Zistené protiprávne správanie politickej strany predstavuje dostatočne bezprostrednú hrozbu pre demokratický právny štát.

V tomto bode NSS pripomína možnosť štátu zabrániť realizácii politického projektu, ktorý môže ohroziť občiansky zmier a demokratický režim v krajine a to aj skôr ako bude uvedený v život konkrétnymi aktmi. Táto možnosť je však podľa NSS odkazujúceho na judikatúru ESLP podmienená reálnym potenciálom politickej strany realizovať zmenu, musí teda existovať skutočné a bezprostredné nebezpečenstvo ohrozenia demokracie. Zohľadnená musí byť podľa rozsudku aj aktuálnosť hrozby, ktorú politická strana pre demokraciu predstavuje.

Aj túto podmienku vyargumentoval NSS veľmi dobre a s touto argumentáciou sa stotožňujem až na jednu výnimku a tou je definícia bezprostrednosti. Nemyslím si, že by mal súd čakať, až kým tá ktorá strana bude znamenať reálne nebezpečenstvo pre spoločnosť a demokraciu. Podľa môjho názoru by už mala byť jej deklarovaná alebo skrytá, no dokázateľná snaha ohroziť demokratické zriadenie, ľudské práva, či právny štát dôvodom pre jej rozpustenie. Čakanie kým sa hrozba stane reálnou nemá zmysel a je iba odkladaním problému, ktorým je existencia strany na politickej scéne. Príkladom by mohla byť politická strana otvorene hlásiaca sa napr. k rasizmu, majúca však príliš málo členov, sympatizantov a voličov na to, aby sa na ňu reálne dalo pozeráť ako na hrozbu. Tou sa stane vplyvom rastu popularity až neskôr a súd ju teda rozpustí. Časový úsek, o ktorý bol život tejto strany predĺžený z dôvodu „čakania“ na vystupňovanie jej schopnosti reálne ohroziť demokratický právny štát, považujem za zbytočný a spôsobujúci radikalizáciu spoločnosti.

4. Plánovaný zásah je primeraný sledovanému cieľu, tzn. nie je narušená proporcionalita medzi obmedzením práva združovať sa v politických stranách a záujmom spoločnosti na ochrane iných hodnôt.

Princíp proporcionality je základným právnym princípom používaným často nielen v ústavnom práve a jeho použitie v tomto prípade je z dôvodu ustupovania jedného základného práva (či záujmu) pred skupinou iných viac ako vhodné. Rozpustenie politickej strany označuje NSS v rozsudku za krajné riešenie, ktoré je potrebné vyhradiť najzávažnejším prípadom. Typicky v

situácii, kedy bude politickej strane vytýkané neplnenie určitých povinností, ku ktorým sa vzťahujú iné sankcie, je potrebné primárne tieto sankcie použiť (napr. sankcie v správnom práve). Len záujem na ochrane ohrozených práv, ktoré sú svojou hodnotou porovnateľné s právom združovať sa v politických stranách, môže teda vyvážiť zásah do tohto práva.

Ako vyplýva z vyššie uvedeného, teoretická časť rozsudku bola obširná. Túto obširnosť však v konečnom dôsledku považujem za vhodné riešenie, pretože sa súdu na tomto priestore podarilo presne definovať podmienky pre rozpustenie politickej strany a vytvoriť tak zásadný judikát, zrozumiteľný nielen pre právnu, ale i pre laickú časť verejnosti.

Okrem vyššie analyzovaného a komentovaného postupu ma po právnej stránke zaujala v rozhodnutí ešte jedna vec, hoci svojim významom menšia. Vláda ČR v návrhu na rozpustenie DS a pri ústnych pojednávaniach predkladala niektoré dôvody a argumenty, ktoré nepodložila riadne dôkazmi, pretože tvrdila, že sa jedná o skutočnosti všeobecne mediálne známe, prípadne, že sú niektoré dokumenty verejne prístupné na internete. Súd zdôraznil, že nerozhoduje na základe skutočností údajne známych z médií a na základe bližšie nešpecifikovaných informácií, ktoré majú byť dostupné na internete, ale na základe skutkového stavu, ktorý vyplýva zo súdu predložených a riadne vykonaných dôkazov. Takéto pripomenutie súdu považujem za dôležité pre každého študenta práva smerujúceho do praxe.

3.2 Hodnotenie dôvodov pre rozpustenie DS podľa Vlády ČR

V časti IV.2 rozsudku sa súd vysporiadava s Vládou tvrdenými dôvodmi na rozpustenie DS:

Dôvod 1: viacnásobné porušenie zhromažďovacieho zákona stranou organizovaním riadne neohlásených zhromaždení

Vláda ČR vytkla DS porušenie zhromažďovacieho práva, konkrétne porušenie povinnosti oznámiť vopred príslušnému úradu konanie zhromaždenia v dvoch prípadoch:

a) zhromaždenie v Hradci Králové dňa 16.8.2008

Vláda v návrhu tvrdila, že DS zorganizovala v Hradci Králové zhromaždenie aj napriek zákazu Magistrátu mesta. Vláda však nedoložila dostatočné dôkazy o tom, že zhromaždenie bolo nezákonné. Vlastne v súvislosti s týmto

dôvodom nepredložila takmer žiadne dôkazy, takže súd skonštatoval, že dôkazné bremeno neuniesla. Celkovo pôsobí tento pokus Vlády rozpačito a skôr ako len akýsi doplnok k tvrdenému porušeniu zhromažďovacieho zákona stranou v Litvínove.

b) zhromaždenie v Litvínove dňa 18.10.2008

Zhromaždeniu v Litvínove venovala Vláda v návrhu na rozpustenie DS väčší priestor a malo byť pravdepodobne jej tromfom, keďže sa na ňom odohrali aj konflikty medzi sympatizantmi krajnej pravice a rómskymi obyvateľmi mesta. Uviedla, že sa jednalo o akciu DS, pretože sa na nej zúčastnili jej členovia a sympatizanti a tiež poskytla prepisy príhovorov rečníkov, ktorí v nich DS spomínali. Lenže akoby zabudla tieto svoje tvrdenia podložiť dôkazmi, keď predložila iba list starostu a vyjadrenie Mestského úradu Litvínov. Vládi sa tak nepodarilo dokázať protiprávne konanie DS a nepodarilo by sa jej dokázať ani prepojenie zhromaždenia s DS, ak by sám predseda DS pri ústnom pojednávaní pred súdom protichodnými výrokmi sám, pravdepodobne omylom, účasť strany na zhromaždení potvrdil.

Použiť argument porušovania zhromažďovacieho zákona v návrhu na rozpustenie DS nie je zlý nápad. Pri politickej strane podozrivej z propagácie a podpory rasizmu a hnutí popierajúcich základné ľudské práva, by však nemalo ísť o argument hlavný, ale nanajvýš podporný. Navyše je treba takéto porušenie riadne zdokumentovať (video, fotografie atď.) a dokázať, a to Vláda neurobila. Preto by určite nebolo správne ak by súd tieto slabo podložené tvrdenia Vlády ako dôvod na rozpustenie DS uznal.

Dôvod 2: radikalizácia strany a jej spolupráca s ultranacionalistickým hnutím Národný odpor

Vláda tvrdila, že začiatkom roka 2008 došlo k posunu v aktivitách DS a jej radikalizácii, a to v dôsledku spolupráce s Národným odporom, hrajúcim dominantnú rolu na českej neonacistickej scéne. Aj v tomto prípade však predložila len minimum dôkazov, ktoré súd ako presvedčivé neuznal. Vláda teda podľa NSS spoluprácu medzi Národným odporom a DS nepreukázala.

Tento fakt však podľa môjho názoru nejde na vrub slabšej kvalite vládneho návrhu, ale absentujúcej skúsenosti s podávaním podobných návrhov v ČR. Spolupráca DS s Národným odporom bola podľa Vlády obecnou známou skutočnosťou a ja s ňou na tomto mieste súhlasím. Preto sa Vláda skôr sústredila na charakterizovanie Národného odporu pomocou policajnej správy, ako na dokazovanie jeho spolupráce s DS. Neznamená to však z mojej strany kritiku súdu, iba akýsi pokus o čiastočnú obhajobu inak slabého vládneho návrhu.

Dôvod 3: snaha strany uchopiť moc v štáte nedemokratickými prvkami.

Túto údajnú snahu DS Vláda podložila iba tlačovým prehlásením DS zverejneným na jej stránke, podľa ktorého „DS vyhlasuje nulovú toleranciu ponovembrovému politickému systému, po ktorého odstránení už dlhšiu dobu voláme“. DS vo svojom vyjadrení zrelativizovala pojem „nulová tolerancia“ a uistila súd, že zmenou politického systému myslí zmenu na základe demokratických volieb. NSS vyjadril pochybnosti nad vierohodnosťou vyjadrenia DS, neuznal však za preukázané, že by tlačové vyhlásenie strany hovorilo o odstránení podstatných náležitostí demokratického právneho štátu. Preto aj tento Vládou predložený dôvod súd neuznal a urobil samozrejme správne. Napriek môjmu názoru vyjadrenému vyššie, t.j. že by súd mal byť pri posudzovaní bezprostrednosti nebezpečenstva pre demokraciu prísnejší voči politickým stranám, si nemyslím, že na základe jedného tlačového prehlásenia, ktoré navyše nie je úplne jasne protidemokraticky interpretovateľné, by malo byť možné politickú stranu rozpustiť. Takéto prehlásenie môže doplniť kontext, alebo pomôcť vytvoriť celkový obraz o strane, ale nemôže byť jediným dôvodom pre jej rozpustenie.

Súd ďalej konštatoval faktickú nerovnosť postavenia Vlády, ktorá disponuje celým exekutívnym aparátom štátu, zisteniami a informáciami Polície, tajných služieb, a tiež odborným zázemím štátnej správy, a politickej strany, ktorá v procese obhajuje svoje právo na existenciu. Podľa NSS je na Vláde, aby svoje tvrdenia presvedčivo doložila. Súd odmietol hrať úlohu inkvizičného tribunálu a konštatoval že Vláda nesie v konaní o návrhu na rozpustenie politickej strany bremeno tvrdenia a bremeno dôkazné. To podľa neho neuniesla.

Reakciou výkonnej moci na rozsudok Dělnická strana I bola kritika na adresu NSS z úst premiéra Mirka Topolánka, ale aj postupná príprava na podanie návrhu nového.

Ten inicioval minister vnútra Martin Pecina, ktorý po páde Topolánkovej vlády vystriedal Ivana Langera. Toho tiež tvrdo kritizoval za podobu návrhu na rozpustenie, ktorú ministerstvo súdu za Langerovho pôsobenia predložilo. Nový návrh bol podstatne dlhší a prepracovanejší, s množstvom argumentov a kvalitných dôkazov. Zaujímavosťou druhého návrhu je aj to, že sám seba označil za reflexiu rozsudku Dělnická strana I.⁵ Ako je všeobecne známe, NSS novému návrhu vyhovel a v rozsudku sp. zn. Pst 1/2009, DS rozpustil.

4. Vlastný názor

Ako som už naznačil vyššie, rozsudok NSS Dělnická strana I považujem za zásadný a prínosný judikát veľmi vysokej kvality. Súd k návrhu na rozpustenie DS napriek jeho nízkej kvalite pristúpil zodpovedne a vytvoril komplexné rozhodnutie, ktoré bude bezpochyby východiskom pri akomkoľvek ďalšom návrhu na rozpustenie politickej strany.

Čo ma však na rozsudku najviac zaujalo, a čomu som sa v predchádzajúcej kapitole naschvál vyhol, aby som to mohol bližšie rozobrať v kapitole tejto, sú skryté usmernenia pre Vládu ČR ako spísať nový návrh na rozpustenie DS, aby bol úspešný. Tým nemám na mysli obecný „návod“ upravený v časti IV.1 rozsudku a rozobraný v kapitole 3.1 tejto práce, ale konkrétne vodítká, ktoré sudcovia Vládi poskytl v časti IV.2 a IV.3 rozsudku. V bode 108 rozsudku NSS pripomína Vládi možnosť podať opätovný návrh na rozpustenie DS, keď zdôrazňuje, že „zamietavé rozhodnutie o návrhu na rozpustenie politickej strany nevyklučuje podanie iného návrhu na rozpustenie rovnakej politickej strany v budúcnosti“ a v bodoch 79, 86, 91 a 101 rozsudku akoby už nový návrh očakával a Vládi napovedal, na čo sa má pri jeho tvorení sústrediť a čoho sa má vyvarovať. V bodoch 91 a 101 konštatuje, že ani keby bolo porušenie zhromažďovacieho práva dokázané, ako dôvod na rozpustenie strany by to nestačilo. V bode 79 však už veľmi jasne uvádza, že pokiaľ by sa spolupráca medzi DS a Národným odporom preukázala, mohlo by sa jednať o dôvod na rozpustenie. Najočividnejšia je táto aktivita súdu v bode 86, v ktorom takmer až nabáda Vládu, aby tlačové vyhlásenie DS v novom návrhu zasadila do kontextu jej ďalších aktivít a informácií a dokonca ju odkazuje na jej stránku tlač.

⁵ Návrh Vládi ČR na rozpuštění politické strany Dělnická strana zo dňa 23. 9. 2009, bod 1

Netvrdím, že sudcovia NSS skutočne druhý návrh na rozpustenie DS očakávali už pri písaní odôvodnenia odmietnutia toho prvého. Text rozsudku však tak na mňa pôsobí. Považujem to do určitej miery o sudcovský aktivizmus, ale s ohľadom výnimočnosť súdnej veci za vhodné a správne. Či už bolo za týmito usmerneniami súdu pre autorov nového návrhu vnútorné presvedčenie, že DS rozpustiť treba (aj keď na základe prvého návrhu jednoducho nemohli), alebo čokoľvek iné, je jasné, že ich konečným následkom bolo spísanie nového, kvalitného a obširného návrhu na rozpustenie, ktorému už bolo možné (i keď po náročnom dokazovaní a dlhom procese) vyhovieť. Sudcovia NSS si týmto rozsudkom (samozrejme spolu potom s rozsudkom druhým) získali moje sympatie a v kontraste s vyjadreniami politikov po jeho vyhlásení dokázali, že súdna moc je vedľa výkonnej a zákonodarnej spravidla tá najracionálnejšia.

Zdroje informací

KASAL Jan, Pozastavení činnosti a rozpuštění politické strany v České republice. Diplomová práce, Právnická fakulta Masarykovy Univerzity, 2009

MALINOVSKÝ Jakub, Vznik a zánik politických stran v České republice. Diplomová práce, Právnická fakulta Masarykovy Univerzity, 2011

Návrh vlády ČR na rozpuštění politické strany Dělnická strana zo dne 5. 12. 2008

Návrh vlády ČR na rozpuštění politické strany Dělnická strana zo dne 23. 9. 2009

Strategie boje proti extremismu. Odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra ČR. Praha, 2009

Ústavná sťažnosť Dělnické strany proti rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. Pst 1/2009 – 348 zo dne 17. 2. 2010

VIČAR Radim. Aktuální otázky řízení před nejvyšším správním soudem a fenomén extremismu. Dny práva – 2009 – Days of Law: the Conference Proceedings, 1. edition. Brno : Masaryk University, 2009

VYHNÁNEK Ladislav. K rozpuštění Dělnické strany. Bulletin Centra pro lidská práva a demokratizaci: Aktuální otázky lidských práv. Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity, 2010